

Коментар НРА «Рюрік» до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інсайдерської інформації» №3306-VI від 22.04.2011

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інсайдерської інформації» №3306-VI від 22.04.2011 р. передбачає виконання взятих Україною зобов'язань перед FATF (Група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням доходів). Так, Законом встановлено кримінальну відповідальність за інсайдерську торгівлю цінними паперами, вдосконалено визначення інсайдерської інформації та передбачено вимогу попередження фондовою біржею ДКЦПФР у разі підозри, що угоди на біржі здійснюються з використанням інсайдерської інформації.

Основною передумовою створення цього Закону є масові прецеденти інсайдерських угод на фондовому ринку України. Протягом останніх років значно зросла кількість випадків прийняття рішення про придбання чи продаж цінних паперів не на підставі доступної опублікованої інформації, а на підставі інформації, якою володіє лише обмежене коло посадових осіб або працівників емітента. Зрозуміло, що про справедливість встановлення ціни на цінні папери за таких умов не може бути й мови. Отже, створена ситуація відлякує професійних учасників ринку, особливо інвесторів та населення, від інвестування в цінні папери, а тому й значно знижує і без того низьку ліквідність фондового ринку України.

Використання інсайдерської інформації є основною проблемою, яку покликаний вирішити вищенаведений Закон, що повинен підвищити ступінь захищеності прав інвесторів шляхом чіткого законодавчого врегулювання питання визначення та втрати статусу «інсайдерської інформації», а також здійснення обліку доступу до такої інформації та обов'язкового щонайшвидшого її оприлюднення, що, в свою чергу, повинно призвести до підвищення довіри інвесторів до фондового ринку України.

Основних нововведень у Законі є декілька:

по-перше, уточнено термінологію понять «оприлюднення інсайдерської інформації», «інсайдерська інформація» та «інсайдери», яка використовується у Законі України «Про цінні папери та фондовий ринок», передбачено розповсюдження поняття «інсайдерської інформації» й на похідні (деривативи), чітко встановлено порядок визначення, яка саме інформація належить до інсайдерської шляхом прийняття ДКЦПФР законодавчого врегулювання питання визначення моменту втрати інформацією статусу «інсайдерської»;

по-друге, передбачено додаткове врегулювання питання ведення системи обліку осіб, які мають доступ до інсайдерської інформації;

по-третє, до переліку осіб, що володіють інсайдерською інформацією, включено не лише дійсних посадових осіб емітента, але й тих, що були такими на момент ознайомлення з інсайдерською інформацією; осіб, які мають доступ до інсайдерської інформації у зв'язку з виконанням трудових (службових) обов'язків або договірних зобов'язань незалежно від відносин з емітентом, у тому числі співробітники професійних учасників фондового ринку; державних службовців, яким відома інсайдерська інформація внаслідок виконання посадових (службових) обов'язків; осіб, які ознайомилися з інсайдерською інформацією неправомірним шляхом; аудиторів, нотаріусів, експертів, оцінювачів, арбітражних керуючих або інших осіб, які виконують надані законом публічні повноваження;

по-четверте, введено кримінальну відповідальність за «злиття» інсайдерської інформації. Законом передбачено внесення змін до Кримінального кодексу України, котрі передбачають штрафні санкції від 750 до 2 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 12 750 до 34 000 грн.), а за незаконне використання такої інформації групою осіб та якщо ці дії заподіяли значну шкоду (більше 500 нмдг) – позбавлення волі на строк від 2 до 5 років з конфіскацією майна.

Однак, на нашу думку, хоч прийняття цього Закону дещо наблизило законодавчу базу, що регулює фондовий ринок України, до європейських стандартів, більшість з прийнятих нововведень залишаться надієвими. Першопричиною є проблема встановлення причинно-наслідкового зв'язку між розголошенням інсайдерської інформації та отриманням збитків учасниками ринку, що, на превеликий жаль, майже неможливо довести через відсутність чітко визначеної методики розслідування фактів правопорушення. На нашу думку, саме тому в Україні ще не було жодного факту встановлення відповідальності за розголошення інсайдерської інформації. Таким чином, даний Закон не зменшить кількість зловживань інсайдерською інформацією, а лише підвищить її вартість.

РЕЗЮМЕ:

Уточнено термінологію понять «оприлюднення інсайдерської інформації», «інсайдерська інформація» та «інсайдери»

Передбачено розповсюдження поняття «інсайдерської інформації» і на похідні цінні папери (деривативи)

Передбачено додаткове врегулювання питання ведення системи обліку осіб, які мають доступ до інсайдерської інформації

Розширено перелік осіб, що можуть володіти інсайдерською інформацією

Введено кримінальну відповідальність за «злиття» інсайдерської інформації

НРА «Рюрік»

☎ 04053 Україна, м. Київ, вул. Артема 52а

+38 (044) 383 0476, +38 (044) 484 0053

e-mail: info@rurik.com.ua

www.rurik.com.ua